

حرکت

سلسله دروس مبانی عقلانی و حیانی (۲)

حیدر ضیایی

www.ketab.ir

سرشناسه: ضیایی، حیدر، ۱۳۳۱؛ عنوان و نام پدیدآور: حرکت؛ سلسه دروس مبانی عقلانی و حیانی (۲)/حیدر ضیایی؛ تعلیق و تصحیح و نگارش: محمدرضا حیدری نقدعلی؛ مشخصات نشر: قم: وصال آوای توحید، ۱۳۹۸؛ مشخصات ظاهری: ۱۳۹ ص؛ شابک دوره: ۶-۷۴-۷۰۸۸-۶۰۰-۹۷۸؛ شابک: ۳-۷-۹۸۹۲۴-۶۲۲-۹۷۸؛ وضعیت فهرست نویسی: فیبا؛ موضوع: معرفت‌شناسی، فلسفه اسلامی؛ رده بندی کنگره: BD۶۵۲؛ رده بندی دیویی: ۱۱۶؛ شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۱۱۶۵۴

حرکت

مؤلف: حیدر ضیایی

تعلیق و تصحیح و نگارش: محمدرضا حیدری نقدعلی

ناشر: وصال آوای توحید

نویسنده و سال چاپ: اول، ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک دوره: ۶-۷۴-۷۰۸۸-۶۰۰-۹۷۸

شابک: ۳-۷-۹۸۹۲۴-۶۲۲-۹۷۸

دفتر مرکزی: قم مقدس، تلفن: ۰۹۰۲۵۷۸۱۳۳۳

سامانه آموزش مجازی دوره:

lms.avayetowheed.ir

فروشگاه محصولات فرهنگی آوای توحید:

shop.avayetowheed.ir

کلیه حقوق برای مؤسسه آوای توحید محفوظ است

۷۱/۲۰

فهرست مطالب

سخن محقق:	۹
مقدمه	۱۳

مقدمه	۲۳
-------	----

درس اول

مقدمه	۲۷
-------	----

هدفمندی حرکت هر متحرک	۲۷
-----------------------	----

اصل ۹	۳۰
-------	----

متنیازمندی هر متحرکی به کمال	۳۰
------------------------------	----

اصل ۱۰	۳۵
--------	----

اصل ۱۱	۳۶
--------	----

اصل ۱۲	۳۷
--------	----

پرسش و پاسخ	۴۱
-------------	----

درس دوم

- ۴۵..... مقدمه
- ۴۶..... تلازم حرکت با نقص
- ۴۷..... نیازمندی متحرک به مُحَرِّک و انواع حرکت
- ۵۳..... پرسش و پاسخ
- ۵۴..... منابع برای مطالعه بیشتر

درس سوم

- ۵۷..... دیدگاه استقلالی و دیدگاه قیاسی
- ۵۹..... نسبی بودن خیر و شر
- ۶۶..... عدم وجود شر بالذات در عالم هستی
- ۷۱..... پرسش و پاسخ
- ۷۳..... نتیجه گیری:
- ۷۴..... منابع برای مطالعه بیشتر

درس چهارم

- ۷۷..... مقدمه
- ۷۸..... ارزش ذاتی کمال
- ۸۲..... دو نصیحت عمده

تأثیرپذیری انسان از همنشین ۸۵

فرق میان مثل و مثال ۸۸

پرسش و پاسخ ۹۱

درس پنجم

مقدمه ۹۵

نظام احسن ۹۶

درس ششم

مقدمه ۱۰۳

حقایق نظام هستی: تدریجی الحصول و دفعی الحصول ۱۰۳

تلازم حرکت با زمان ۱۰۹

معنای حرکت ۱۱۲

انواع حرکت: کمی و کیفی ۱۱۳

پرسش و پاسخ ۱۱۷

منابع برای مطالعه بیشتر ۱۱۸

درس هفتم

مقدمه ۱۲۱

ضرورت وجود مُحَرَّک و عدم امکان اجتماع قابل و فاعل در یک چیز

سخن محقق:

الْحَمْدُ وَ الثَّنَاءُ لِعَيْنِ الْوُجُودِ، ثُمَّ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَى وَاقِفِ مَوَاقِفِ
الشُّهُودِ، سَيِّدِنَا أَبِالْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ، صَاحِبِ مَقَامِ الْمَحْمُودِ، وَ عَلَى آلِهِ أَمَنَاءِ
الْمُعْبُودِ، ثُمَّ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

خداوند تبارک و تعالی در میان تمام موجودات انسان را آیینۀ تمام
نمای جمال و جلال خویش قرار داد. و در ظل آن او را در جایگاه اعلای
خلیفه الهی نشانند و فرمود: «إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً»^۱

آدم، اصراراً ب اوصاف علوت وصف آدم، غرائب اوست

هر چه در وی می نماید، عکس اوست همچو عکس ماه اندر آب جوت^۲

اصل و ریشه انسان طبق آموزه های قرآن و عترت: معرفت ربوبی
می باشد و اگر بخواهیم خزاین ملکوت را بگشاییم کلیدی
می خواهد که این کلید، معرفت نفس است؛ چون معرفت نفس باب

۱. بقره، آیه ۳۰.

۲. مولوی مثنوی، دفتر ششم.

همه خیرات است و انسان اگر بخواهد راهی برای رسیدن به این حقایق پیدا کند از همه نزدیک تر به خودش، خودش است و به قول مولی صدرا خویشتن شناسی حقیقت آدمی و بنیاد ایمان می باشد.

انسان یک گره اصلی دارد که اگر آن را بگشاید به نیکبختی می رسد و آن، گره خویشتن خویش است و اسفا که آدمی تمامی عمر گرانبهای خویش را در گشودن گره هایی به هدر می دهد که از گشایش آن چیزی عایدش نمیشود و جوهر حقیقی و ملکوتی اش شکفته نمی شود.

جان جمله همه نیست این که بدانی من کیم در یوم دین
آن اصول دین بدانتی و یک که بدانی اصل خود کو هست نیک
از اصولیت اصولیت خویش به که بدانی اصل خود ای مرد ما

حضرت رسول ﷺ فرمودند: «من عرف نفسه فقد عرف ربه»^۱
هرکس نفس خویش را شناخت یقیناً پروردگار خویش را شناخته
بدون شک صحیفه کامله نفس ناطقه انسانی شریف ترین صحیفه

۱. مولوی مثنوی، دفتر سوم.

۲. غررالحکم، ص ۲۳۳.

است.

حضرت وصی امیرالمومنین علیه السلام فرمودند: «معرفة النفس انفع (اعلی) المعارف»^۱، معرفت نفس با نفع ترین معارف است و در جای دیگر فرمودند: «افضل المعرفة معرفة الانسان نفسه اعظم الجهل جهل الانسان امر نفسه»^۲، برترین معرفت ها آن است که بشر خود را بشناسد و بزرگ ترین نادانی آن است که انسان خود را نشناسد و از مسایل مربوط به نفس بی خبر باشد و دستیابی به این صحیفه به وسیله معرفت به خویش حاصل می گردد و قطعاً بافضیلت ترین حکمت ها معرفت نفس می باشد که حضرت وصی امیرالمومنین علیه السلام می فرمایند: «افضل الحکمة معرفة الانسان نفسه»^۳، بزرگ ترین حکمت آن است که انسان دارای معرفه النفس باشد.

بزرگانی از اهل معرفت در خصوص این صحیفه بیانات گویا و سنگی را به جا گذاشتند و یکی از آن بزرگان که فرید یگانه عصر حاضر می باشد حضرت ذوفنون ابوالفضائل آیت الله العظمی علامه حسن زاده آملی (حفظه الله تعالی) می باشد که شکوفایی را به وسیله تربیت مربیان نفوس مستعده و کتاب های ارزشمند شان برای طالبان معرفت انسانی به جای گذاشتند و در حوزه علم و

۱. غررالحکم، ج ۶، ص ۱۴۸.

۲. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۸۷.

۳. غررالحکم، ج ۲، ص ۲۳۳.

معرفت ایشان آثاری در خصوص معرفت نفس که برگرفته شده از آموزه‌های قرآن و عترت است، تالیف نمودند، از شاگردان برجسته ایشان استاد معظم حیدر ضیائی می‌باشند که ایشان از اساتید سطوح عالی فلسفه و عرفان و از افراد نامی در این علم می‌باشد. استاد سالیانی کتاب معرفت نفس حضرت علامه حسن زاده (حفظه الله تعالی) را تدریس کردند و طالبان معرفت از محضرشان خوشه چینی نمودند.

موسسه آوای توحید جهت تحقق بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی در حوزه معنویت و اخلاق (انسان شناسی) بر خود تکلیف دانست که با کسب اجازه از استاد، اصوات دروس ایشان را با تشکیل کارگروه‌های متفاوت با نظارت ایشان دسته بندی و تنظیم نماید و بدلیل اینکه بنا داریم این کتاب در دسترس عموم مردم بویژه جوانان قرار گیرد از مباحث سنگین و پیچیده فلسفی پرهیز شد و مطالب با نگارشی روان و گویا تدوین گردید لذا نکته حایز اهمیت این است که این کتاب از مرقومات استاد نمی‌باشد.

در پایان، از تمامی کسانی که در آماده سازی این اثر (پیاده کردن صوت ها، تنظیم، استخراج منابع، ویراستاری، صفحه آرایی تا مرحله چاپ و نشر) سهمی ایفا کردند تشکر و سپاسگزاری به عمل می‌آید شکرالله مساعیهم بحق محمد و آله الطاهرين صلوات الله علیهم اجمعین.